

Preses relīze

Luksemburgā, 2018. gada 1. martā

Atjaunojamo energoresursu enerģija ir labāk jāsaista ar lauku attīstības politiku, uzskata ES revidenti

Jaunajā Eiropas Revīzijas palātas ziņojumā teikts, ka Eiropas Savienībai ir vairāk jā dara, lai izmantotu atjaunojamo energoresursu politikas un lauku attīstības politikas sinerģiju. Revidenti pētīja saikni starp atjaunojamo energoresursu enerģiju un lauku attīstību. Viņi secināja, ka ir iespējamās sinerģijas, taču līdz šim tās lielākoties nav izmantotas.

Ir pieejamas vairākas ES un dalībvalstu finansēšanas programmas, lai veicinātu atjaunojamo energoresursu enerģijas ražošanu un izmantošanu, un viens no ES finansējuma avotiem ir Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA). Tomēr revidenti atzīmē, ka Eiropas Komisija nespēja sniegt visaptverošu un atjauninātu informāciju par finanšu atbalstu atjaunojamo energoresursu enerģijai kopumā un no ELFLA.

“Lauku attīstības finansējumam var būt zināma nozīme saistībā ar ES un valsts līmeņa atjaunojamo energoresursu enerģijas mērķu sasniegšanu, taču lauku reģioniem ir jābūt ieguvējiem, ja atbalsts atjaunojamo energoresursu enerģijai nāk no lauku attīstības fondiem,” teica par šo ziņojumu atbildīgais Eiropas Revīzijas palātas loceklis Samo Jereb. “Eiropas Komisija nav sniegusi pietiekamu skaidrojumu vai norādes par to.”

Revidenti apmeklēja piecas dalībvalstis: Bulgāriju, Franciju (Lejasnormandiju), Itāliju (Toskānu), Lietuvu un Austriju. Viņi konstatēja, ka lielākā daļa apmeklēto dalībvalstu neizmantoja lauku attīstības fondus, lai prioritāti noteiktu atjaunojamo energoresursu enerģijas projektiem, kas arī varēja veicināt ilgtspējīgu lauku attīstību. Kaut arī daudziem apmeklētajiem projektiem bija pozitīvi ekonomiskie un vidiskie rezultāti, dalībvalstis finansēja arī tādus projektus, kuri nodrošināja ekonomisko ieguvumu projektu īpašniekiem, bet kuru pozitīvā ietekme uz lauku rajoniem bija neliela.

Kopumā ES atjaunojamo energoresursu enerģijas politikā nav formulēti pietiekami skaidri nosacījumi, kas sekmīgi saistītu atjaunojamo energoresursu enerģiju un lauku attīstību. Revidenti uzskata, ka pašreiz apspriežamais atjaunojamo energoresursu enerģijas politikas satvars varētu šo stāvokli uzlabot. Tomēr ne pašreizējais, ne arī ierosinātais bioenerģijas ilgtspējas regulējums nenodrošina pienācīgu pamatu, lai pietiekami aizsargātu lauku reģionus pret vides un sociālekonomiskajiem riskiem un palielinātu lauku reģionu turpmākas ilgtspējīgas attīstības potenciālu.

Šī preses relīze sniedz kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas sagatavoto īpašo ziņojumu.

Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – runaspersona

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – preses sekretārs

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

Revidenti ir sagatavojuši turpmāk minētos ieteikumus.

- Komisijai un dalībvalstīm, turpmāk izstrādājot atjaunojamo energoresursu enerģijas politiku, jāņem vērā lauku reģionu vajadzības.
- Komisijai, Eiropas Parlamentam un Padomei ir jāizstrādā turpmākā bioenerģijas politika, lai nodrošinātu labākus aizsardzības pasākumus pret neilgtspējīgu biomasas ieguvi enerģijas ražošanai.

Turklāt Komisijai ir

- jāprecizē lauku attīstības atbalsta mērķis un uzdevums attiecībā uz ieguldījumiem atjaunojamos energoresursos;
- jāprasa, lai dalībvalstis 2019. gada īstenošanas ziņojumos sniegtu atbilstīgu informāciju par atjaunojamo energoresursu projektu sasniegumiem;
- kopā ar dalībvalstīm jāpastiprina vajadzība sniegt atbalstu tikai dzīvotspējīgiem atjaunojamo energoresursu enerģijas projektiem, kas nodrošina skaidru ieguvumu ilgtspējīgai lauku attīstībai, īpaši ELFLA atbalsta gadījumā.

Piezīmes izdevējiem

Atjaunojamo energoresursu enerģiju iegūst no atjaunojamiem nefosiliem energoresursiem, kuri atjaunojas cilvēka dzīves laikā. Gan atjaunojamo energoresursu enerģijas ražošana, gan arī tās patēriņš ES palielinās, taču jāturpina strādāt, lai sasniegtu ES mērķi, proti, lai panāktu, ka atjaunojamo energoresursu enerģijas īpatsvars enerģijas galapatēriņā no 20 % 2020. gadā palielinātos vismaz līdz 27 % 2030. gadā. Atjaunojamo energoresursu enerģijas plašākai izmantošanai ir izšķiroša nozīme, lai ES samazinātu savas siltumnīcefekta gāzu emisijas nolūkā panākt atbilstību 2015. gada Parīzes nolīgumam par klimata pārmaiņām.

Saskaņā ar *Ecofys* pētījumu 99 miljardi EUR publisko līdzekļu, galvenokārt no dalībvalstu budžeta, tika izlietoti, lai sniegtu atbalstu ES enerģētikas nozarei 2012. gadā, un no šīs summas 40 miljardi EUR bija piešķirti atjaunojamo energoresursu enerģijai.

Priekšlikumu direktīvai par atjaunojamo energoresursu enerģijas izmantošanas veicināšanu Komisija izziņoja 2016. gada novembrī. Padome panāca vienošanos par vispārēju pieeju, un Eiropas Parlaments pieņēma grozījumus 2018. gada janvārī. Padome ir sagatavojusi arī savu nostāju pirmajai trīspusējai sanāksmei.

Īpašais ziņojums Nr. 5/2018 "Atjaunojamo energoresursu enerģija ilgtspējīgai lauku attīstībai: nozīmīgas iespējamās sinerģijas, kas lielākoties netiek izmantotas" ir pieejams ERP tīmekļa vietnē eca.europa.eu ES 23 valodās.